Chile, punto seguido ao punto final

DescriÃ§Ã£o

O ensanguentado xeneral Pedro Espinoza, estreito colaborador de Pinochet, xa pisa novamente, Ã¡s rÃºas de Santiago sen deterse a emitir fugaz pranto polos ausentes. A saÃda en liberdade condicional, o xoves 22, do militar condenado a cinco anos de prisiÃ³n polo asasinato en Washington do Ministro de Exteriores do Goberno de Salvador Allende, coincide coa publicaciÃ³n do acordo da Ã¢Â?Â?mesa do diÃ¡logoÃ¢Â?Â•, polo que se reabre o proceso de investigaciÃ³n dos desaparecidos e trae a divisiÃ³n ao movemento en Defensa dos Dereitos Humanos.

Durante nove meses estiveron sentados na controvertida mesa, membros cualificados do exÃ©rcito, xerarquÃas eclesiÃ¡sticas, defensores dos dereitos humanos e representantes dos sucesivos gobernos.
A mesa de diÃ¡logo na que participan, cÃ³bado con cÃ³bado, militares e civÃs, Ã© unha das consecuencias do xulgamento en Londres de Augusto Pinochet. A credibilidade internacional da democracia chilena foi fortemente cuestionada e foron precisos xestos inequÃvocos para demostrar a capacidade interna de revisar os crimes da dictadura, sen tutelas internacionais. Mais este significativo avance na percura de memoria colectiva non Ã© percibido positivamente por todo o movemento dos Dereitos Humanos. A AsociaciÃ³n de familiares dos 1198 detidos e desaparecidos, que se autoexcluÃu da ronda negociadora, rexeita o pacto por consideralo como un instrumento pensado para garantir a impunidade dos militares. A sÃºa presidenta Viviana DÃaz afirma Ã¢Â?Â? Certamente, nos queremos atopar os corpos dos desaparecidos, mais nos tamÃ©n queremos que os militares culpables sexan xulgadosÃ¢Â?Â•.

A meticulosa e coidada escenografÃa na que se representou a cerimonia invita a pensar nun acordo de Estado para por un definitivo punto final nas instituciÃ³ns democrÃ¡tica ao punto final sobre as responsabilidades militares co que se autoblindaron na dictadura. O presidente Lagos declaraba que o acordo supuÃ±a o punto de partida para un paÃs mellor, ante a atenta presencia das forzas da concertaciÃ³n, dos mandos militares e dos partidos da dereita que sempre mostraron debilidade pola figura de Pinochet.

TamÃ©n coincidÃa o Xeneral Juan Carlos Salgado, representante do exÃ©rcito nas negociaciÃ³ns, en cualificar o acordo como un punto e aparte, cara ao comezo dunha nova etapa que permita pechar a cicatrices. Nunha reuniÃ³n Ã¡ que asistiron 150 xenerais retirados expuxo os termos deste acordo. Nel os militares recoÃ±ecen a existencia de violaciÃ³ns dos Dereitos do Home durante a dictadura e compromÃ©tense a remitir Ã¡ Corte Suprema de Xustiza, nun prazo mÃ¡ximo de seis meses, todas as probas que estean no seu poder sobre o destino dos detidos, mortos e desaparecidos. Pero os altos mandos do exÃ©rcito negan a existencia de documentaciÃ³n arquivada e limitan a responsabilidade aos executores materiais que supostamente estarÃan actuando sen o prace das autoridades dictatoriais.

A porta da dictadura comezou a pechar en falso, por segunda vez, un martes-13, data do mes de xuÃ±o na que o ministro do Interior JosÃ© Miguel Insulza, xustificou como necesario o acordo e refusou con firmeza o termo punto final, aducindo que non serÃ¡n interrompidos os procesos xudiciais en marcha. A cÃºpulas dÃ¡ dictadura sÃ³ tiveron que recoÃ±ecer a existencia do obvio, pero non terÃ¡n que asumir responsabilidades polas masacre do seu perÃodo. DispoÃ±en dun punto e seguido que reforza o punto final do que xa gozaban, xa que, o texto consensuado, lles garante o segredo profesional cando entreguen informaciÃ³ns sobre a localizaciÃ³n dos detidos desaparecidos.

A medida que se achega o 1 de xullo, data na que poderÃa ser publicado o acordo no Diario Oficial, aumenta a sensaciÃ³n de estar diante dun autÃ©ntico test para a Democracia Chilena. En medios militares temen que cando aparezan os primeiros restos humanos a Corte Suprema sexa remisa a aplicar a amnistÃa, co que se deterÃa fulminantemente a entrega de mÃ¡is datos sobre o resto dos desaparecidos. Temen un punto final a lei de amnistÃa. O Goberno confÃa en que os tribunais sigan mantÃ©ndose na doutrina aplicada ate o momento e en que non se produzan sobresaltos. Se a autoamnistÃa segue a funcionar, confirmarÃanse os augurios da AsociaciÃ³n de familiares dos detidos-desaparecidos e estarÃamos ante un troco de verdade por inhibiciÃ³n da xustiza, de localizaciÃ³n de restos por reconfirmaciÃ³n da amnistÃ-a.

Para a esperanza quedan as declaraciÃ³ns de principios, nas que os asinantes do acordo, saÃdo da mesa do diÃ¡logo, subliÃ±an a necesidade de evitar a violencia polÃtica e reafÃrmanse na necesidade respectar os Dereitos do Home.

Acceso ao artigo orixinal no repositorio web 1998-2012

APARTADOSTEMATICOXEOGRAFICOS

Nacionalismos ARQUIVO

IDIOMA

Galego

Data de criaÃ§Ã£o
27 de Junho, 2000

Metacampos

Autoria : 10036

Datapublicacion : 2000-06-27 00:00:00